

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 grudnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że M. S., od dnia 3 marca 2015 r., nie podlega ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu, z tytułu zatrudnienia u płatnika składek M. B.. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał na krótki okres pomiędzy zatrudnieniem M. S. (3 sierpnia 2015 r.), a wystąpieniem u niej niezdolności do pracy z powodu choroby przypadającej w okresie ciąży (5 września 2015 r.). Organ rentowy wskazał, że M. S. została zatrudniona na stanowisku pracownika administracyjno – biurowego, w oparciu o umowę o pracę na okres próbny od 3 sierpnia 2015 r. do 3 listopada 2015 r. w pełnym wymiarze czasu pracy i z wynagrodzeniem w wysokości 2 057,00 zł. Następna umowa o pracę została zawarta w dniu 3 listopada 2015 r. na czas określony od 4 listopada 2015 r. do dnia porodu. W ocenie organu rentowego, brak jest, w niniejszej sprawie dowodów, potwierdzających rzeczywiste wykonywanie pracy przez M. S. pracy, a co istotne M. S. dopiero uczyła się wystawiania dokumentów (...), (...), (...) oraz faktur. Wątpliwości budzi także określenie wynagrodzenia M. S. w kwocie wyższej niż pracownika zatrudnionego w firmie płatnika od lutego 2015 r. Co prawda na miejsce M. S. została zatrudniona inna osoba, ale, jak wskazuje analiza konta płatnika, świadczyła ona pracę w oparciu o umowę o umowę zlecenia od 8 października 2015 r. do 22 października 2015 r. i zważywszy na jej krótkoterminowość, płatnik nie miał potrzeby zatrudnienia pracownika w oparciu o umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy. W ocenie organu rentowego, celem nawiązania stosunku pracy nie było jego zrealizowanie, a jedynie uzyskanie dodatkowych świadczeń wypłacanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

/decyzja k.37 – 40 akt ZUS/

W dniu 14 stycznia 2016 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie M. S. od ww. decyzji, w którym wniosła o jej zmianę poprzez stwierdzenie, że od dnia 3 sierpnia 2015 r. podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy o pracę zawartej z płatnikiem M. B.. W uzasadnieniu odwołania M. S. wskazała, że faktycznie podjęła i świadczyła pracę na rzecz ww. płatnika. Odwołująca zaznaczyła, że zawieranie umów o pracę na okres próbny jest powszechną praktyką stosowaną przez pracodawców, a ponadto że do dnia 30 czerwca 2015 r. była zatrudniona w (...) Ośrodku (...) w (...) i tym samym przerwa w zatrudnieniu wyniosła w jej przypadku zaledwie miesiąc. M. S. podkreśliła, że w chwili zawierania zakwestionowanej umowy o pracę nie wiedziała, że jest w ciąży, a o pozorności zawartej umowy nie świadczy również fakt, iż stała się niezdolna do pracy po 33 dniach od zgłoszenia do ubezpieczenia. M. S. wskazała, że faktyczna niezdolność do pracy powstała w jej przypadku w dniu 23 sierpnia 2015 r. kiedy to trafiła do szpitala z powodu zagrożenia ciąży. Wnioskodawczyni przebywała w szpitalu do dnia 25 sierpnia 2015 r., a otrzymane wówczas zwolnienie lekarskie wskazywało, że niezdolność do pracy będzie trwać do 8 września 2015 r. Z uwagi jednak na chęć dalszego świadczenia stosunku pracy na rzecz ww. płatnika M. S. nie przekazała pracodawcy zwolnienia lekarskiego, a jej nieobecność w pracy została potraktowana przez płatnika jako urlop wypoczynkowy. W ocenie skarżącej o braku pozorności zawartej umowy o pracę świadczy okoliczność, iż faktycznie świadczyła ona pracę na rzecz płatnika, a ten wypłacał jej wynagrodzenie w ramach łączącej strony umowy o pracę.

/odwołanie k.2-7 akt o sygn.VIII U 242/16/

W dniu 18 stycznia 2016 r. do organu rentowego wpłynęło odwołanie M. B. od ww. decyzji, w którym wniósł o jej zmianę poprzez stwierdzenie, że M. S. od dnia 3 sierpnia 2015 r. podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy o pracę zawartej z płatnikiem. Odwołujący podkreślił, że w dniu 3 sierpnia 2015 r. zawarł umowę o pracę z M. S., a w dniu 10 sierpnia 2015 r. zgłosił ją do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego. Wstępne badania lekarskie wykonane w dniu 11 sierpnia 2015 r. wykazały brak przeciwwskazań do podjęcia przez nią pracy w charakterze pracownika administracyjno – biurowego – praca przy komputerze. Płatnik składek przekazywał za nią do ZUS stosowne raporty rozliczeniowe, a ponadto za okres niezdolności do pracy od 5 września 2015 r. do 30 września 2015 r. wykazał wynagrodzenie. Płatnik podkreślił, że M. S. pod koniec stycznia 2015 r. przeszła z wynikiem pozytywnym rozmowę kwalifikacyjną wskazując jednocześnie, że do końca czerwca będzie zatrudniona u dotychczasowego pracodawcy. Z uwagi na wskazaną okoliczność płatnik składek zatrudnił na

wolne stanowisko biurowe A. N. (od dnia 2 lutego 2015 r.) , która z kolei w dniu 25 czerwca 2015 r. wypowiedziała obowiązującą ją umowę o pracę (z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia tj. do dnia 11 lipca 2015 r.). U pracodawcy pojawiła się zatem potrzeba obsadzenia drugiego stanowiska biurowego (przed A. N. płatnik zatrudnił 2 osoby na stanowisku pracownika biurowego) i tym samym płatnik skontaktował się z M. S. i zatrudnił ją od dnia 3 sierpnia 2015 r. Wyższe wynagrodzenie M. S. (niż dotychczas zatrudnianego pracownika tj. K. J.) wynikało z faktu ,iż dojeżdżała ona do pracy z miejscowości oddalonej od siedziby pracodawcy o 20 km. (wynagrodzenie K. J. wzrosło od grudnia 2015 r., gdy okazało się ,że także ona będzie musiała dojeżdżać do pracy w innej miejscowości) Podczas nieobecności M. S. w pracy , od dnia 8 października 2015 r. zatrudniono R. I. , która ze względów osobistych rozwiązała umowę w dniu 21 października 2015 r. Wbrew jednak stanowisku organu rentowego ,płatnika składek zawarł z R. I. umowę o pracę , a nie umowę zlecenia. Do chwili obecnej trwają poszukiwania pracownika na stanowisko pracownika biurowego w pełnym wymiarze czasu pracy. Odwołujący podkreślił , że praca w biurze firmy zajmującej się recyklingiem tworzyw sztucznych jest pracą specyficzną , a każdy nowy pracownik musi nauczyć się wystawiania dokumentów charakterystycznych dla branży takich jak : (...), (...) czy też (...). W ocenie skarżącego M. S. nie została zatrudniona na pozornym stanowisku pracy.

/odwołanie k.2-4/

W odpowiedziach na odwołania , które wpłynęły do tutejszego Sądu w dniu 3 lutego 2016 r. pełnomocnik organu rentowego wniósł o ich oddalenie .W uzasadnieniu odpowiedzi organ rentowy przytoczył argumentację jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie k.5-6 oraz odpowiedź na odwołanie k.11-12 akt o sygn.VIII U 242/16/

Zarządzeniem z dnia 26 lutego 2016 r. Sąd Okręgowy w Łodzi, sprawy z obu , wniesionych odwołań, czyli VIII U 242/16 i VIII U 241/16 zostały skierowane do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia .

/zarządzenie k.14 akt o sygn.VIII U 242/16/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Od dnia 1 lipca 2005 r. M. B. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Produkcyjno – Handlowe (...) M. B.. Głównym przedmiotem działalności firmy jest odzysk surowców z materiałów segregowanych.

/okoliczność bezsporna/

W zależności od panującej na rynku tworzyw sztucznych sytuacji ,firma płatnika zatrudnia od 1 do 3 pracowników biurowych , którzy zajmują się przygotowywaniem dokumentacji związanej z produkcją oraz obrotem materiałów segregowanych (m.in. karty odzysku czy też karty recyklingu).

/zeznania M. B. min.00:02:57 – 00:22:16 protokołu rozprawy z dnia 18 stycznia 2017 r. , płyta CD k.149 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:19:44 – 00:46 :13 protokołu rozprawy z dnia 4 lipca 2016 r. , płyta CD k.41/

Wnioskodawczyni M. S. urodziła się (...), legitymuje się wykształceniem wyższym (ukończyła studia magisterskie na kierunku pedagogiki).

/okoliczność bezsporna/

Od dnia 1 grudnia 2004 r. do 30 czerwca 2005 r. M. S. była zatrudniona w Urzędzie Gminy B. , gdzie w wymiarze ¼ etatu wykonywała obowiązki pracownicze na stanowisku pracownika biurowego.

/świadczenie pracy k.28-29/

Od dnia 1 października 2012 r. do dnia 30 czerwca 2015 r. (za wyjątkiem okresu od 1 kwietnia 2013 r. do 31 sierpnia 2013 r.) M. S. była zatrudniona w (...) Ośrodku (...) w (...), gdzie wykonywała obowiązki pracownicze wychowawcy grupy wychowawczej.

/świadectwa pracy k.22-27/

W styczniu 2015 roku firma płatnika poszukiwała osoby na stanowisko pracownika biurowego, a jedną z osób która przedstawiła CV i z którą przeprowadzono rozmowę kwalifikacyjną była M. S.. Z uwagi na fakt, iż M. S. świadczyła stosunek pracy (w oparciu o umowę na czas zastępstwa nieobecnego pracownika) płatnik składek podjął decyzję o zatrudnieniu innego pracownika tj. A. N.. Po złożeniu rezygnacji ze świadczenia stosunku pracy przez A. N. pracodawca zdecydował się powierzyć obowiązki pracownicze wnioskodawczyni.

/zeznania M. B. min.00:02:57 – 00:22:16 protokołu rozprawy z dnia 18 stycznia 2017 r., płyta CD k.149 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:19:44 – 00:46 :13 protokołu rozprawy z dnia 4 lipca 2016 r., płyta CD k.41/

W dniu 3 sierpnia 2015 r. pomiędzy Przedsiębiorstwem Produkcyjno – Handlowym (...) M. B., a M. S. zawarto umowę o pracę na okres próbny od 3 sierpnia 2015 r. do 3 listopada 2015 r. W treści umowy wskazano, że M. S. będzie świadczyć pracę na stanowisku pracownika administracyjno – biurowego z wynagrodzeniem w wysokości 2 057,00 zł w pełnym wymiarze czasu pracy. Jako miejsce wykonywania obowiązków pracowniczych wskazano K. oraz K..

/umowa o pracę k.11 akt ZUS, dokumentacja pracownicza wnioskodawczyni k.19/

W chwili zawierania umowy o pracę M. S. nie wiedziała, że jest w ciąży.

/zeznania wnioskodawczyni min.00:02:48 – 00:03:20 protokołu rozprawy z dnia 9 listopada 2016 r., płyta CD k.140 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:01:53 – 00:19:44 protokołu rozprawy z dnia 4 lipca 2016 r., płyta CD k.41/

Badaniem położniczym z dnia 20 lipca 2015 r. stwierdzono u wnioskodawczyni 5/6 tydzień ciąży.

/karta ciąży k.21-22 odwrót/

W okresie od dnia 23 sierpnia do dnia 25 sierpnia 2015 r. M. S. przebywała w Oddziale Położniczo – Ginekologicznym ZOZ w Ł. z rozpoznaniem ciąży w 9 tygodniu – poronienie zagrażające. Wnioskodawczyni wystawiono zwolnienie lekarskie na okres 17 dni tj. od 23 sierpnia do 8 września 2015 r.

/karta informacyjna k.45, dokumentacja medyczna k.118/

W dniu 3 sierpnia 2015 r. M. S. odbyła szkolenie w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

/karta szkolenia BHP k.15/

W dniu 10 sierpnia 2015 r. wnioskodawczyni została zgłoszona przez płatnika do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych oraz do obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego.

/zgłoszenie do ubezpieczeń k.18 akt ZUS/

Zaświadczenie lekarskie z dnia 11 sierpnia 2015 r. (w związku z odbytym w tym dniu badaniem) wskazuje na brak przeciwwskazań do wykonywania przez wnioskodawczynię pracy na stanowisku pracownika administracyjno – biurowego (praca przy komputerze).

/zaświadczenie lekarskie k.19 akt ZUS/

Do powierzonych wnioskodawczyni obowiązków pracowniczych należało:

- dbanie o utrzymanie czystości w biurze.
- wykonywanie obowiązków powierzonych przez pracodawcę w terminie z zachowaniem odpowiedniej jakości świadczonych usług na rzecz klientów.
- sprawdzanie i odbieranie poczty w formie tradycyjnej i elektroniczną.
- obsługa urządzeń znajdujących się w biurze takich jak komputer, telefon, drukarka, fax itp.
- nadzór nad dokumentami firmowymi z którymi pracownik ma styczność, oraz ich odpowiednie zabezpieczenie.
- odbieranie połączeń telefonicznych wraz z rozmową i kierowanie ich do odpowiednich organów w firmie.
- wykonywanie zadań mających na celu organizację spotkań z klientami.
- przekazywanie przełożonemu lub pracodawcy (zależnie od zasad panujących w firmie) wyników z prowadzonej przez siebie pracy.
- organizowanie własnej pracy w celu prawidłowego funkcjonowania biura.
- zachowanie w tajemnicy danych pracowników i całego przedsiębiorstwa.
- zastępowanie współpracowników w razie ich nieobecności.
- budowanie odpowiedniego wizerunku firmy podczas kontaktu z klientami.
- dbanie o schludny wygląd podczas pracy jak i spotkań z klientami.
- stałe podnoszenie swoich kwalifikacji przez uczestnictwo w szkoleniach, kursach itp.
- działanie zgodnie z interesem firmy.
- przestrzeganie regulaminu obowiązującego w miejscu pracy, oraz wszystkich przepisów BHP i przeciwpożarowych.
- odpowiadanie za podejmowane przez siebie decyzje i ponoszenie odpowiedzialności karnej w razie złamania przepisów prawa, bądź przepisów BHP przeciwpożarowych panujących w firmie.

/zakres obowiązków pracowniczych wnioskodawczyni k.14 akt ZUS/

Obowiązki jakie powierzono wnioskodawczyni były wykonywane uprzednio przez płatnika, jego żonę bądź K. J..

/zeznania M. B. min.00:02:57 – 00:22:16 protokołu rozprawy z dnia 18 stycznia 2017 r., płyta CD k.149 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:19:44 – 00:46:13 protokołu rozprawy z dnia 4 lipca 2016 r., płyta CD k.41/

Wnioskodawczyni wykonywała powierzone jej obowiązki pracownicze od poniedziałku do piątku w godzinach od 7 do 15 lub od 8 do 16 (po uprzednim ustaleniu z płatnikiem) w siedzibie firmy mieszczącej się w K. (tj. w odległości 20 km od miejsca jej zamieszkania mieszczącego się w B.).

/zeznania wnioskodawczyni min.00:02:48 – 00:03:20 protokołu rozprawy z dnia 9 listopada 2016 r., płyta CD k.140 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:01:53 – 00:19:44 protokołu rozprawy z dnia 4 lipca 2016 r., płyta CD k.41 oraz zeznania M. B. min.00:02:57 – 00:22:16 protokołu rozprawy z dnia 18 stycznia 2017 r., płyta CD

k.149 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:19:44 – 00:46 :13 protokołu rozprawy z dnia 4 lipca 2016 r. , płyta CD k.41/

M. S. dojeżdżała do pracy własnym samochodem , a okoliczność ta została uwzględniona przez pracodawcę w wysokości jej wynagrodzenia.

/zeznania wnioskodawczynie min.00:02:48 – 00:03:20 protokołu rozprawy z dnia 9 listopada 2016 r. , płyta CD k.140 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:01:53 – 00:19:44 protokołu rozprawy z dnia 4 lipca 2016 r. , płyta CD k.41 oraz zeznania M. B. min.00:02:57 – 00:22:16 protokołu rozprawy z dnia 18 stycznia 2017 r. , płyta CD k.149 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:19:44 – 00:46 :13 protokołu rozprawy z dnia 4 lipca 2016 r. , płyta CD k.41/

W ramach powierzonych obowiązków pracowniczych M. S. zajmowała się pozyskiwaniem informacji zarówno o potencjalnych kontrahentach firmy płatnika jak i o sytuacji panującej na rynku surowców wtórnych (korzystała ze stron internetowych takich jak tworzywa.pl , folia.pl czy też ofertyb2b.pl). M. S. ustalała terminy rozmów M. B. z klientami ; zajmowała się także wykonywaniem kserokopii firmowych dokumentów takich jak faktury czy też wyciągi bankowe. M. S. konsultowała z płatnikiem zakres swoich obowiązków.

/zeznania wnioskodawczynie min.00:02:48 – 00:03:20 protokołu rozprawy z dnia 9 listopada 2016 r. , płyta CD k.140 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:01:53 – 00:19:44 protokołu rozprawy z dnia 4 lipca 2016 r. , płyta CD k.41 oraz zeznania M. B. min.00:02:57 – 00:22:16 protokołu rozprawy z dnia 18 stycznia 2017 r. , płyta CD k.149 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:19:44 – 00:46:13 protokołu rozprawy z dnia 4 lipca 2016 r. , płyta CD k.41/

Wnioskodawczynie wykonywała prace biurowe zgodnie ze wskazówkami otrzymywanymi od K. J. (zatrudnionej w firmie płatnika od dnia 2 lutego 2015 r.) bądź E. B. (zatrudnionej w firmie płatnika od dnia 15 października 2014 r. do 30 kwietnia 2016 r.).

/zeznania E. B. min. 00:47:37 – 00:55:28 protokołu rozprawy z dnia 4 lipca 2016 r. , płyta CD k.41 oraz zeznania wnioskodawczynie min.00:02:48 – 00:03:20 protokołu rozprawy z dnia 9 listopada 2016 r. , płyta CD k.140 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:01:53 – 00:19:44 protokołu rozprawy z dnia 4 lipca 2016 r. , płyta CD k.41 , dokumentacja k.16/

Oprócz wykonywania prac polegających na kserowaniu dokumentów , wnioskodawczynie zaznajamiała się produktami oferowanymi przez firmę płatnika. Osobą , która rozliczała wnioskodawczynie z wykonanych przez nią obowiązków pracowniczych była K. J..

/zeznania E. B. min. 00:47:37 – 00:55:28 protokołu rozprawy z dnia 4 lipca 2016 r. , płyta CD k.41/

W dniu 3 listopada 2015 r. pomiędzy Przedsiębiorstwem Produkcyjno – Handlowym (...) M. B. , a M. S. zawarto umowę o pracę na czas określony od 4 listopada 2015 r. do dnia porodu.

/umowa o pracę k.21 akt ZUS , dokumentacja pracownicza wnioskodawczynie k.19/

Z dokumentacji pracowniczej wnioskodawczynie wynika ,że dniach 24-25 sierpnia 2015 r. korzystała z urlopu wypoczynkowego.

/dokumentacja k. 8-9 akt ZUS/

Pomimo posiadania zwolnienia lekarskiego wystawionego na okres od 23 sierpnia do 8 września 2015 r. wnioskodawczynie nie przedstawiła go pracodawcy , a w okresie od 24 do 25 sierpnia 2015 r. korzystała z urlopu na żądanie.

/zeznania wnioskodawczyni min.00:02:48 – 00:03:20 protokołu rozprawy z dnia 9 listopada 2016 r. , płyta CD k.140 w związku z jej informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:01:53 – 00:19:44 protokołu rozprawy z dnia 4 lipca 2016 r. , płyta CD k.41 oraz zeznania M. B. min.00:02:57 – 00:22:16 protokołu rozprawy z dnia 18 stycznia 2017 r. , płyta CD k.149 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:19:44 – 00:46:13 protokołu rozprawy z dnia 4 lipca 2016 r. , płyta CD k.41/

Wnioskodawczyni przedstawiła płatnikowi zwolnienie lekarskie obejmujące okres od 5 do 22 września 2015 r. M. S. nie była obecna w pracy począwszy od 5 września 2015 r.

/okoliczności bezsporne/

W czasie nieobecności wnioskodawczyni w pracy płatnik składek zatrudniał na jej miejsce : R. I. w oparciu o umowę o pracę (od 8 do 21 października 2015 r.) oraz K. W. w oparciu o umowę zlecenia (od 24 listopada do 4 grudnia 2015 r.). Po zakończeniu wykonywania obowiązków przez K. W. płatnik powierzył je innej osobie zatrudnionej w oparciu o stosunek pracy.

/dokumentacja k.17-18 , zeznania M. B. min.00:02:57 – 00:22:16 protokołu rozprawy z dnia 18 stycznia 2017 r. , płyta CD k.149 w związku z jego informacyjnymi wyjaśnieniami min. 00:19:44 – 00:46:13 protokołu rozprawy z dnia 4 lipca 2016 r. , płyta CD k.41/

Płaca większości zatrudnianych w firmie pracowników (w oparciu o umowy o pracę) oscylowała wokół ustawowego miesięcznego wynagrodzenia minimalnego , a pracowników wykonujących umowy zlecenia wynosiła 800 zł miesięcznie.

/dokumentacja k.16-18/

W 2014 r. przychód firmy płatnika wyniósł 2 608 129,96 zł (dochód 96 062,02 zł).

W 2015 r. przychód firmy płatnika wyniósł 1 524 278,54 zł (strata 167 475,12 zł).

/dokumentacja finansowa firmy k.52 oraz k.55/

Stosunek pracy pomiędzy Przedsiębiorstwem Produkcyjno – Handlowym (...) M. B. , a M. S. ustał w dniu 21 marca 2016 r.

/świadcstwo pracy w dokumentacji pracowniczej wnioskodawczyni k.19/

M. S. urodziła dziecko w dniu 21 marca 2016 r.

/okoliczność bezsporna/

Powyższych ustaleń Sąd Okręgowy dokonał na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach organu rentowego i załączonych do akt sprawy , a także w oparciu o zeznania wnioskodawców oraz świadka E. B..

Wskazać należy ,że jakkolwiek zeznania wnioskodawczyni co do braku świadomości zajścia w ciążę w chwili zawierania spornej umowy o pracę ,w świetle zgromadzonej dokumentacji medycznej okazały się niewiarygodne , to jednak pozostały zgromadzony w niniejszej sprawie materiał dowodowy wskazuje ,że wnioskodawczyni wykonywała określone czynności na rzecz firmy płatnika. Zważywszy jednak na ich rodzaj , stosowanie się przez wnioskodawczynię do wskazówek innych pracowników , jedynie konsultowanie wykonywania określonych czynności z pracodawcą , brak zaświadczenia lekarskiego dopuszczającego wnioskodawczynię do pracy przed przystąpieniem do wykonywania powierzonych obowiązków, nie sposób przyjąć , że wykonywała ona obowiązki w ramach stosunku pracy. Całokształt materiału dowodowego wskazuje , że zawarty stosunek prawny między stronami , nie nosił cech stosunku pracy.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne.

Zgodnie z treścią art.6 ust.1 punkt 1, art.8 ust.1 i art.11 ust.1 i art.12 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku, poz.963 z późn. zm.) pracownicy, to jest osoby pozostające w stosunku pracy, podlegają obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym.

Definicja pracownika na gruncie prawa ubezpieczeń społecznych została zawarta w przepisie art.8 ust.1 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, który stanowi, iż za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy. Pojęcie stosunku pracy o jakim mowa w art.8 ust.1 ww. ustawy jest równoznaczne z pojęciem stosunku pracy definiowanego przez art. 22 k.p. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2005 roku, I UK 296/04, OSNP 2006/9-10/157).

Stosownie do treści art. 22§1 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem.

Stosunek pracy posiada szczególne cechy, które pozwalają na jego odróżnienie od innych stosunków prawnych do niego zbliżonych.

Stosunek pracy wyróżnia się:

- 1) koniecznością osobistego wykonania pracy,
- 2) podporządkowaniem pracownika pracodawcy,
- 3) wykonywaniem pracy na rzecz pracodawcy
- 4) i na jego ryzyko,
- 5) a ponadto odpłatnością pracy.

W razie ustalenia, że w łączącym strony stosunku prawnym występowały elementy obce stosunkowi pracy nie jest możliwa ocena, że zawarta została umowa o pracę.

Nawiązanie stosunku pracy skutkuje równoległym powstaniem stosunku ubezpieczenia. Obydwa te stosunki, jakkolwiek mają inne cele, to wzajemnie się uzupełniają i zabezpieczają pracownika materialnie - pierwszy na co dzień, drugi na wypadek zdarzeń losowych. Stosunek ubezpieczenia społecznego pracowniczego jest konsekwencją stosunku pracy i jako taki ma charakter wtórny. Ubezpieczenie społeczne nie może bowiem istnieć bez stosunku pracy. Uruchomienie stosunku ubezpieczeniowego może odnosić się wyłącznie do ważnego stosunku pracy, a więc takiego, który stanowi wyraz woli obu stron realizowania celów, którym umowa ma służyć. Jeżeli stosunek pracy nie powstał bądź też nie jest realizowany, wówczas nie powstaje stosunek ubezpieczeniowy, nawet jeśli jest odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 17 stycznia 2006 roku III AUa 433/2005, Wspólnota (...)).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, że podleganie pracowniczemu ubezpieczeniu społecznemu jest uwarunkowane nie tyle samym faktem zawarcia umowy o pracę i opłacaniem składek ubezpieczeniowych, ale legitymowaniem się statusem pracownika rzeczywiście świadczącego pracę w ramach ważnego stosunku pracy. Sam bowiem fakt, że oświadczenia stron umowy o pracę zawierają określone w art.22 k.p. formalne elementy umowy o pracę nie oznacza, że umowa taka jest ważna. Jeżeli strony umowy o pracę przy składaniu oświadczeń woli mają świadomość tego, że osoba określona w umowie o pracę jako pracownik pracy świadczyć nie będzie, a osoba wskazana jako pracodawca nie będzie korzystała z jej pracy, i do podjęcia i wykonywania pracy nie

doszło a jedynym celem umowy było umożliwienie skorzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, to taką umowę uważa się za zawartą dla pozorów - art.83§1 k.c. Umowa ta nie stanowi tytułu do objęcia ubezpieczeniami społecznymi (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2008 roku II UK 148/07, Lex nr 846577; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2005 roku II UK 321/04, OSNP 2006/11-12/190; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2001 roku II UKN 244/00, OSNP 2002/20/496; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2010 roku II UK 204/09, Lex nr 590241).

Sąd podziela pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uzasadnieniu wyroku z dnia 25 stycznia 2005 roku (II UK 141/04, OSNP 2005/15/235), w którym stwierdzono, iż stronom umowy o pracę, na podstawie której rzeczywiście były wykonywane obowiązki i prawa płynące z tej umowy, nie można przypisać działania w celu obejścia ustawy (art.58§1 k.c. w zw. z art.300 k.p.). Ocena taka nie odnosi się jednak do sytuacji gdy podejmowane czynności w ramach zawartej umowy o pracę nie mają na celu rzeczywistej realizacji tej umowy, a jedynie uwiarygodnienie jej świadczenia – innymi słowy są czynnościami pozornymi, fikcyjnymi - pracownik udaje, że wykonuje jakieś czynności jedynie po to, aby stworzyć dowody jej świadczenia. Nawiązanie umowy o pracę może bowiem wynikać z czynności faktycznych wyrażających się z jednej strony zobowiązaniem pracownika do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, z drugiej zobowiązaniem pracodawcy do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem (art.22§1 k.p.).

Spór w niniejszej sprawie sprowadza się do ustalenia, czy M. S. faktycznie świadczyła pracę na rzecz M. B., czy też strony zawarły kwestionowaną umowę o pracę wyłącznie w celu wyłudzenia świadczeń z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a więc dla pozorów, ewentualnie czy zawarta między stronami umowa o pracę nosiła cechy innego stosunku prawnego niż stosunek pracy.

W ocenie Sądu, analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że M. S. nie wykonywała aktywności na rzecz M. B. na podstawie umowy o pracę.

Przed wszystkim w ramach wykonywania przez ubezpieczoną czynności nie występował element podporządkowania pracowniczego. Oczywiście kształt podporządkowania pracownika może być różny, m.in. w zależności od pełnionej funkcji lub zajmowanego stanowiska. Najbardziej charakterystyczny aspekt podporządkowania określa art.100 k.p., wskazując na obowiązek pracownika stosowania się do poleceń przełożonych, które dotyczą pracy.

Wszystkich pracowników zatrudnionych podstawowym czasie pracy obowiązuje ta sama norma czasu pracy określona w art.129§1 k.p., pracownicy są zobowiązani do wykonywania pracy określonego rodzaju, który powinien wynikać z umowy o pracę i są rozliczani z wykonania pracy pod kątem starannego działania.

W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, że wnioskodawczyni wykonywała określone czynności na rzecz firmy płatnika, ale co istotne nie podlegała bezpośrednio jego poleceniom. M. S. wprawdzie konsultowała z nim pewne kwestie (jak choćby ustalenie konkretnych godzin pracy), lecz wszelkich wskazówek co do sposobu wykonania określonych czynności udzielali jej inni pracownicy firmy płatnika, którym z całą pewnością (co wynika z dokumentacji pracowniczej) z formalnego punktu widzenia wnioskodawczyni nie była podporządkowana. Dodatkowo podkreślić należy, że efekty pracy wnioskodawczyni były rozliczane przez innego pracownika firmy, a nie bezpośrednio przez płatnika. Zdaniem Sądu, ukształtowany między stronami stosunek zobowiązaniowy, nie był charakterystyczny dla umowy o pracę. Jaki rodzaj stosunku prawnego łączył strony, Sąd nie ustalał, albowiem przedmiot sporu dotyczy – umowy o pracę.

W ocenie Sądu, u płatnika składek nie istniała realna potrzeba zatrudniania pracownika w oparciu o stosunek pracy, a świadczy o tym choćby fakt, że na miejsce wnioskodawczyni **podczas jej nieobecności w pracy została zaangażowana osoba w oparciu o umowę zlecenia**. Dodatkowo należy wskazać, iż przed podjęciem zatrudnienia wnioskodawczyni **nie przedstawiła zaświadczenia lekarskiego wskazującego na brak przeciwwskazań** do wykonywania przez nią powierzonych jej obowiązków pracowniczych, a uczyniła to dopiero w dniu 11 sierpnia 2015 r. tj. po kilku dniach od rozpoczęcia wykonywania obowiązków, co implikuje uprawnioną tezę, że u podstaw zaangażowania wnioskodawczyni u płatnika – nie leżało zawarcie umowy o pracę. Takie działanie

stron, zdaniem Sądu, świadczy o rzeczywistej ich woli czyli zawarcia innego stosunku niż stosunek pracy. Trudno bowiem założyć, że pracodawca (**który prowadzi działalność gospodarczą od kilkunastu lat**) dopuściłby do pracy pracownika bez aktualnych badań lekarskich. Tym samym uzyskanie przez wnioskodawczynię zaświadczenia lekarskiego wskazującego na brak przeciwwskazań do wykonywania powierzonych jej obowiązków w trakcie ich realizacji miało służyć jedynie uwiarygodnieniu zawartej umowy o pracę.

Powyższe okoliczności wskazują na to, iż w realizacji zawartego stosunku prawnego, występowały **cechy obce stosunkowi pracy** i już z tych względów nie można uznać, że M. S. była pracownikiem M. B. i tym samym, jako pracownik, nie podlega ubezpieczeniom społecznym, stosownie do treści art.6 ust.1 punkt 1 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Ubezpieczona wykonywała pewne czynności w imieniu firmy płatnika jednak realizacja tych prac nie odpowiada warunkom umowy o pracę.

Przedstawione wyżej rozważania jednoznacznie wskazują, iż zawarta umowa o pracę i sposób jej realizacji **nie odpowiada treści art.22 k.p.**

Wobec powyższego Sąd uznał, że zaskarżona decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ustalająca niepodleganie przez M. S. od dnia 3 marca 2015 r. ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę w firmie (...) odpowiada prawu i na podstawie art.477¹§1 k.p.c. w punkcie 1 sentencji wyroku oddalił odwołania.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. zasądzając od M. B. i M. S. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. kwoty po 360 złotych od każdego z nich tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Wysokość kosztów zastępstwa procesowego Sąd ustalił na podstawie §9 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 roku, poz.1804) w związku z §2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. (Dz. U. z 2016 roku, poz.1667).

ZARZĄDZENIE

Odpisy wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcom.

S.B.